

Програми до 25. септембра

Културно лето 2026.

Манифестације културног лета

Обележен Међународни дан младих

Агенција за безбедност саобраћаја родитељима:

Казне за возњу под дејством алкохола

Возач поинуо због судара са аутобусом

Савети пољопривредницима

Правилна исхрана оваца

Винтенберг расе

Извештај МУП Србије

Пријави место узнемиравања или најада

SafeSteps је у функцији

Вештачка интелигенција у свакодневици

ВИ може да саветује - али ко одлучује?

Неиспричане младеновачке приче

Сенка која је каснила тачно један дан

Спорти

Извучени парови првог кола
општинске фудбалске лиге

ОБАВЕШТЕЊЕ

У складу са Одлуком Града Београда о пречишћавању
и дистрибуцији воде члан 42. став 5

**ЗАБРАЊЕНО ЈЕ КОРИСТИТИ ВОДУ
ИЗ ГРАДСКОГ ВОДОВОДА ЗА
ПОЉОПРИВРЕДНЕ СВРХЕ,
ОДНОСНО ЗАЛИВАЊЕ ПОВРТА,
ВОЋА И ДР.**

Комунална инспекција ГО Младеновац и
Комунална милиција Града Београда
утврђиваће да ли се вода из градског
водовода користи у складу са одредбама
поменуте одлуке, свако понашање у
супротности са тим биће санкционирано.

Културно ЛЕТО Младеновац 2026

Манифестације август–септембар 2026.

5. 9. 2026. „Космајски казан“ Двориште компаније „Библи“ у Пружатовцу у 17.30 ч.	15. 9. 2026. Одавање почасти шкотском санитетском особљу Спомен-чесма „Црквенац“ у 11.00 часова
12. 9. 2026. „Прело“ Порта Храма Светог Ђорђа у Рабровцу 19.00 Отварање манифестације и концерт фолклорних ансамбала	18. 9. 2026. Из Младеновца за Србију Фестивал домаће радности, природних, културних и туристичких потенцијала Градски парк у 10.00 часова
13. 9. 2026. „Прело“ Порта Храма Светог Ђорђа у Рабровцу 19.00 Концерт фолклорних ансамбала	22. 9. 2026. Промоција књиге „Нестале бајке“ Слађана Андрић Свечана сала „Др Елси Инглис“ 19.00 часова
14. 9 – 20. 9. 2026. Дани европске баштине	25. 9. 2026. Писци деци - поводом дана матерњег језика Свечана сала „Др Елси Инглис“ 19.00 часова

Културно лето 2026

Балкански сусрети у Ковачевцу

У Ковачевцу је од 14. до 16. августа свечано одржан јубиларни, 10. фестивал фолклора „Балкански сусрети“, који организује КУД „Љубомир Ивановић Геца“, под покровитељством Градске општине Младеновац.

Фестивал је отворила председница Градске општине Младеновац Сузана Васић, која је поздравила учеснике и госте и захвалила организаторима и мештанима Ковачевца на труду и посвећености очувању традиције и народног стваралаштва.

Јубиларни „Балкански сусрети“ наставак су богатог културног лета у Младеновцу и манифестација која већ десет година окупља фолклорне ансамбле из земље и иностранства, негујући традицију, народно стваралаштво и пријатељство.

Током фестивала публици се представило 13 фолклорних ансамбала и културно-уметничких друштава из Србије и иностранства.

Обележен Међународни дан младих

Поводом Међународног дана младих, Полицијска станица Младеновац, у сарадњи са Градском општином Младеновац, организовала је информативни штанд у центру града.

Припадници полиције су разговарали са суграђанима, делили им информативни материјал и пружали корисне савете из области безбедности у саобраћају и на интернету, остваривања права и потребне документације за прелазак државне границе за малолетна лица, као и промоцију полицијске професије.

Градска општина Младеновац подржала је ову значајну акцију усмерену на безбедност, едукацију и подршку младима у нашој заједници.

Фолклор

„Шумадинци" гостују у Тивту

„Шумадинци" настављају своју летњу турнеју 2026. Након Бугарске и Турске, припремни (дечији ансамбл) путује на дечији фестивал фолклора „Коло без граница" у Црну Гору који организује Културно - уметничко друштво „Бока", а под покровитељством општине Тиват. Слободно време искористили Након повратка дечијег ансамбла из Црне Горе, први ансамбл путује у Пољски град Кеблово где ће остати више дана и одржати целовечерње наступе. Гостовањем у Пољској КУД „Шумадија" из Влашке закључиће летњу турнеју 2026. у оквиру које је посетио четири државе, велике светске фестивале и провели преко 30 дана ширећи нашу културу, мелос, пему и игру.

Жељко Мушавцић

Изабрана три најбоља цртежа

На основу лајкова пратилаца наше Фејсбук странице, три најбоља рада на Ликовној радионици за децу, која је одржана у склопу обележавања Дана општине, су цртежи чији су аутори Велимир Чокић (166), Дуња Јовановић (101) и Ђурђија Чокић (87).

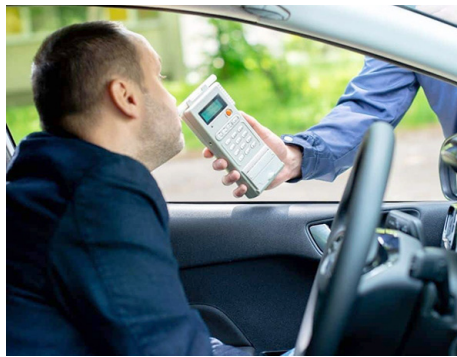
За прва три рада победници ће добити прикладне награде.

Агенција за безбедности саобраћаја:

Казне за вожњу под дејством алкохола

Од мандатне казне од 10.000 динара до затвора до 60 дана, износе прекршајне казне за вожњу у пијаном стању, зависно од степена алкохолисаности. За вожњу под дејством наркотика или забрањених лекова такође следе немале новчане казне или једномесечни затвор. Запрећене казне по Закону о безбедности саобраћаја, уколико је неко за вољаном ухваћен пијан, зависе од утврђеног степена алкохолисаности која се утврђује према концентрацији алкохола у крви. **Блага алкохолисаност:** Блага алкохолисаност до 0,2 мг/мл (промила) као казну за све оне категорије возача за које је законом прописана нулта толеранција на алкохол (возаче са пробном дозволом, категорије возача А1, А2, АМ и А, професионалце), носи новчани износ од 10.000 динара и искључење возача из саобраћаја. У случају изазивања незгоде, казна се повећава на 15.000 до 30.000 динара. **Умерена алкохолисаност:** За умерену алкохолисаност (више од 0,2 до 0,5 мг/мл) слеђује мандатна казна од 10.000 динара и искључење из саобраћаја. У случају изазивања несреће казна се повећава на 15.000 до 30.000 динара. **Средња алкохолисаност:** Средња алкохолисаност (више од 0,5 до 0,8 мг/мл) повлачи прекршајни поступак, новчану казну од 10.000 до 20.000 динара, 6 казних поена, искључење из саобраћаја и забрану управљања моторним возилом минимум 3 месеца. У случају изазивања саобраћајне незгоде, забрана управљања се продужава за 2 месеца, а највише до 12 месеци. **Висока алкохолисаност:** Ако вам се детектује висока алкохолисаност (више од 0,8 до 1,2 мг/мл), очекујте покретање прекршајног поступка, новчану казну од 20.000 до 40.000 динара, 8 казних поена, искључење из саобраћаја и забрану управљања моторним возилом минимум 4 месеца. У случају изазивања саобраћајне незгоде, забрана управљања се продужава за 2 месеца, а највише до 12 месеци. **Тешка алкохолисаност:** Тешка алкохолисаност (више од 1,20 до 1,60 мг/мл) као санкције повлачи прекршајни поступак, новчану казну од 100.000 до 120.000 динара (или затвор од минимум 15 дана), 9 казних поена, обавезно задржавање возача највише до 12 сати у поли-

цијској станици и забрану управљања моторним возилом минимум 8 месеци. У случају изазивања саобраћајне незгоде, слеђи казна затвора од најмање 45 дана или новчана казна од 120.000 динара до 150.000 динара, забрана управљања минимум 10 месеци и 11 казних поена. **Веом тешка алкохолисаност:** Веом тешка алкохолисаност (више од 1,60 до 2,00 мг/мл) подразумева, уз прекршајни поступак, још новчану казну од 100.000 до 120.000 динара (или затвор од минимум 15 дана), 14 казних поена, обавезно задржавање возача највише до 12 сати у полицијској станици и забрану управљања моторним возилом минимум 8 месеци. У случају изазивања саобраћајне незгоде, слеђи казна затвора од најмање 45 дана или новчана казна од 120.000 динара до 150.000 динара, забрана управљања минимум 10 месеци и 16 казних поена. **Потпуна алкохолисаност** карактерише се и као „насилничка вожња“ (више од 2,00 мг/мл), за возача значи прекршајни поступак, затвор од 30 до 60 дана или рад у јавном интересу 240 до 360 сати, 15 казних поена, обавезно задржавање возача највише до 12 сати у полицијској станици и забрану управљања моторним возилом минимум 9 месеци. Уколико је возач у стању потпуног пијанства проузроковао саобраћајну несрећу, казниће се казном затвора од 45 до 60 дана или казном рада у јавном интересу од 300 до 360 сати, 17 казних поена и забраном управљања моторним возилом минимум 10 месеци.

Агенција за безбедности саобраћаја
Републике Србије

Саобраћај

Возач погинуо због судара са аутобусом

У уторак десет минута пре поноћи дошло је до тешке саобраћајне несреће у улици Краља Петра Првог (скретање за гаражу „Ласте“) у којој је живот изгубио М.Ј. (42) из Граница, док је седам лица млађе узрости и возач повређено. Како сазнајемо до несреће са трагичним последицама је дошло када је возач аутомобила марке Ауди А4 М.Ј. из за сада непознатих разлога прешао на супротну саобраћајну траку и директно се сударио са аутобусом. Ударац је био толико јак да се Ауди одбио, слетео са пута и ударио у бетонску оgradu поред коловоза. Аутомобил остао је потпуно уништен, а несрећном возачу није било спаса. Лекари Хитне помоћи и припадници надлежних служби могли су само да конста-

тују смрт када су га извукли из уништеног возила. „Ударац је био страховит. Аутомобил се након судара са аутобусом дословно полетео са пута и ударио у бетонску оgradu. На бетонској оgradi видљива су тешка оштећења што сведочи о силини удара. Возач је од силине судара страдао на лицу места - наводе сведоци догађаја. На коловозу се налазе расути делови смрског Аудија А4, распрснуто стакло и трагови горива које се пролило по асфалу услед силине удара.“

Настрадали М. Ј. кретао се аутомобилом из правца Београда ка Младеновцу. У Ургентни центар хитно је превезен возач аутобуса, као и седморо младих путника који су се налазили у аутобусу, међу којима је већина малолетна. Истрага је у току а води је Основно јавно тужилаштво у Младеновцу.

М. Г.

Врућина - утицај на крвни притисак

Летње врућине могу на крвни притисак деловати на неочекиван начин, због тога је потребан опрез, нарочито треба да воде рачуна особе са са кардиоваскуларним проблемима. Брига о здрављу срца најчешће се повезује са исхраном и физичком активношћу. На здравље срца утичу и управљање стресом, квалитетан сан, друштвени односи, али и временске прилике. Посебно су важне летње врућине, које на крвни притисак могу деловати на неочекиван начин. Како врућина утиче на крвни притисак? Дужи боравак на летњој врућини може довести до опасног пада крвног притиска јер када се тело перегреје, крвни судови се шире како би ослободили топлоту. То може довести до пада крвног притиска, посебно ако због знојења дође до дехидрације. Иако се снижавање притиска може чинити корисним, такав пад изазван врућином може бити опасан. Ниво промене зависи од појединца, а утичу и фактори попут телесне тежине и кондиције. Неки могу осетити слабост или вртоглавицу, нарочито при наглом устајању или након дужег борава на отвореном. Други ефекти врућине на срце Врућина не изазива само пад притиска, већ и додатно оптерећује срце, које мора појачано да ради како би расхладило тело. Због тога пулс може расти брже него иначе, чак и при активностима које се иначе чине лаганим а губитак течности знојењем може смањити волумен крви, што срцу отежава рад. Код особа које већ имају срчане болести, такве промене могу изазвати симптоме попут нелагодности у грудима, кратког даха или несвестице. Утицај врућине на срце може имати и смртносне последице. Како се заштитити током лета? Зато је важно знати како заштитити срце лети, посебно ако већ постоји дијагноза срчане болести. Особе са срчаним болестима, ниским притиском, гојазношћу, дијабетесом или болестима бубрега треба да буду посебно опрезне током топлотних таласа. Старије особе изложене су већем ризику јер њихово тело не регулише температуру једнако ефикасно и теже препознају ране знаке топлотне исцрпљености. И одређени лекови, попут диуретика и неких лекова за притисак, могу повећати ризик од дехидрације или отежати прилагођавање тела на врућину. Активности на отвореном планирајте у хладнијим деловима дана, пијте довољно течности, носите лагану одећу и одмарајте се у хладу или климатизованом простору. Важно је и препознати знакове који упозоравају да врућина негативно утиче на кардиоваскуларни систем а они су вртоглавица, слабост, изражен умор, лупање срца, нелагодност у грудима, кратак дах или несвестица. Ове симптоме не смеће занемарити, посебно ако већ имате проблема са срцем. Пијте воду и ако се симптоми не праве брзо или осетите бол у грудима, трајан недостатак ваздуха, збуњеност или губитак свести, одмах потражите хитну медицинску помоћ.

Mr Ph Биљана Мушавцић

Пишу сѣручњаци ПССС Младеновац Правилна исхрана оваца Винтенберг расе

Правилна исхрана представља један од основних услова за добро здравље, плодност и производне резултате оваца Винтерберг расе. Ова раса се одликује добром плодношћу, израженим материнским особинама и добрим коришћењем пашњачке хране, али се њен производни потенцијал може остварити само уз правилно избалансирани оброк. Исхрану је потребно прилагодити узрасту, телесној кондицији и фази производног циклуса. Основу obroка у периоду вегетације може представљати квалитетна паша, док се током зимског периода користе квалитетно сено и друга кабаста хранива. По потреби, оброк се допуњује одговарајућом количином концентрата и минерално-витаминских додатака. Све овце морају имати стално доступну чисту и здравствено исправну воду. Посебну пажњу треба посветити периоду пред припуса. Овце треба увести у припус у доброј телесној кондицији - ни превише мршаве, ни превише угојене. Код слабије ухрањених оваца неколико недеља пре припуста може се повећати енергетска вредност obroка, чиме се може позитивно утицати на полну активност и резултате оплодње. Током прве половине гравидности потребе оваца нису знатно повећане, али се у последњих шест до осам недеља гравидности потребе за енергијом, протеинима и минералима значајно повећавају. Тада се одвија најинтензивнији развој плодова. Посебно је важно правилно хранити овце које носе близанце или тројке, јер су њихове потребе веће. Недовољна исхрана у овом периоду може довести до слабије развијене и мање виталне јагњади, као и до смањене производње млека након јагњења.

Након јагњења почиње период највећих потреба за хранљивим материјама. Овца тада мора да обезбеди енергију за сопствене потребе и производњу млека. Квалитетно сено и паша треба да буду допуњени концентрисаним хранивима

према производним потребама и броју јагњади. Повећање количине концентрата мора бити постепено како би се избегли поремећаји у варењу.

Минерално-витаминска исхрана такође има велики значај. Калцијум, фосфор, магнезијум, натријум, микроелементи и витамини учествују у метаболизму, развоју плодова, производњи млека и очувању здравља. Минералне смеше треба користити према декларацији произвођача и потребама животиња, без неконтролисаног додавања појединачних минерала. Квалитет хранива је подједнако важан као и њихова количина. Буђаво, плесниво или покварено сено и друга хранива не смеју се користити. Промене у obroку, нарочито повећање количине житарица и концентрата, треба спроводити постепено.

Правилно храњена Винтерберг овца даје здравију и виталнију јагњад, остварује бољу производњу млека и има већи производни век. Због тога је циљ произвођача да оброк прилагоди свакој фази производног циклуса и да, уз коришћење квалитетних сопствених хранива, постигне што боље производне резултате уз рационалне трошкове.

Дипл.инж. Оливер Јасишењски, ПССС Београд

Извештај МУП Србије

Припадници МУП Службе за откривање ратних злочина на Граничном прелазу Батровци ухапсили Д. М. (1979), због постојања сумње да је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва. Постоје основи сумње да је он извршио наведено кривично дело против цивилног становништва, на штету чланова две породице током јуна 1999. године у месту Беџ, општина Ђаковица на АП КиМ. Осумњиченом је одређено задржавање до 48 сати и он је, уз кривичну пријаву, приведен Јавном тужилаштву за ратне злочине.

Директор полиције генерал полиције Драган Васиљевић посетио је Полицијску управу у Новом Саду, где је са руководством Управе разговарао о стању безбедности на подручју Јужнобачког управног округа, резултатима рада и најважнијим безбедносним изазовима. Истакнуто је да је стање безбедности на подручју Новог Сада задовољавајуће. У првих шест месеци 2026. године, евидентирана су 4.192 кривична дела што је за 9 одсто мање у односу на исти период прошле године, а такође је заплењено више од 300 кило-

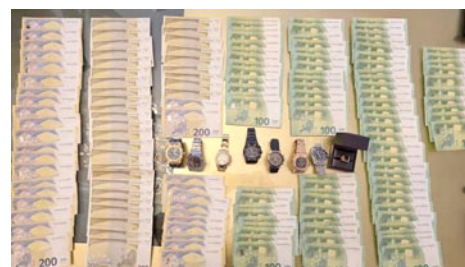
грама опојних дрога, што потврђује континуиран и посвећен рад полицијских службеника на очувању безбедности грађана и имовине.

Министар унутрашњих послова Ивица Дачић упutio је саучешће породици, пријатељима и поштоваоцима дела књижевнице и колумнисткиње Ведране Рудан. „Са жаљењем сам примио вест да нас је напустила Ведрана Рудан. Била је писац кога нико није читао равнодушно. Својим књигама и колумнама умела је да отвори теме о којима су људи дуго причали и после последње прочитане странице. Такви људи оставе траг који време не брише. Остају њихове речи, њихове књиге и сећање свих који су у њима препознали део свог живота“.

Ситуације у Делиблатској пешчари и даље је тешка пошто је ватрена стихија захватила око 3.600 хектара, али да су грађани и насеља за сада сигурни. Ситуација је и даље тешка. У Србији има 45 активних пожара. Локализовани су и угашени пожари на неколико локација. Код Бујановца, Бојника, Бованског језера, у Убу. У Делиблатској пешчари опожарена површина износи трећину пешчаре, направљено

је 67 километара такозваних просека, али боримо да се пожар не прошири на остатак Делиблатске пешчаре, а наравно самим тим и да се заштите сва насеља - стоји у саопштењу МУП-а.

Припадници Министарства унутрашњих послова ухапсили су Г. К. (1979) власника и одговорно лице привредног друштва „Тапео group“ доо Београд, због постојања основа сумње да је извршио кривична дела превара у обављању привредне делатности, фалсификовање службене исправе и прање новца. Претресом осумњиченог и просторија у којима живи пронађено је и привремено одузето - 51.790 евра, три ручна сата марке „Audemars Piguet“, три ручна сата „Rolex“, један ручни сат „Patek Philippe“, аутомобили „Ben-ley Continental“, „Audi A8“, „Mercedes S“ и „Mercedes G“ класе.

Неиспричане младеновачке приче Сенка која је каснила тачно један дан

У Младеновцу је некада живео фотограф по имену Радоје. Није био познат ван града, али је скоро свака кућа имала бар једну фотографију коју је он снимео. Свадбе. Матуре. Крштења. Породични портрети.

Људи су му веровали.

Говорили су да има око за детаље које други не примећују. Радоје се само смешио. Никада није причао о догађају који му се догодио почетком седамдесетих. Тек много година касније испричао га је једном младом колеги.

Било је лето. Сунчано поподне. Фотографисао је стару кућу на ободу града. Ништа необично.

Када је развио филм, приметио је чудну ствар. Све је било на свом месту. Кућа. Дрвеће. Ограда.

Само једна ствар није. Сенка куће није одговарала положају сунца. Била је померена. Као да припада неком другом дану.

Помислио је да је грешка.

Следећег дана вратио се на исто место. У исто време. И занемео. Сенка коју је видео на фотографији сада је била испред њега. Потпуно иста. До последњег детаља. Као да је фотографија приказала сутрашњи дан.

Радоје никоме није рекао. Наставио је да ради. Али после неколико недеља догодило се поново.

Овог пута фотографисао је стари багрем близу пруге. На снимку је сенка била необично дугачка. Сутрадан, у исто време, изгледала је управо тако. Исто се десило трећи пут. Па четврти. Увек исто. Сенка на фотографији каснила је један дан.

Или је можда стизала један дан раније?

Нико није умео да каже. Временом је почео да води белешке. У стару свеску. Датум. Место. Положај сенке.

После две године имао је десетине примера. Сви су потврђивали исту ствар. Један дан разлике. Никад више. Никад мање.

Онда је једне јесени фотографисао старо дрво у близини Селтерса. Када је развио филм, крв му се следила. На фотографији није била само сенка дрвета. Поред ње налазила се сенка човека. Високог. Са шеширом. Али на месту снимања тог дана није било никога.

Радоје је дуго гледао снимак. Сутрадан је отишао на исто место. У исто време. Чекао је. Минут. Два. Десет.

Онда се стазом појавио непознат човек. Висок. Са шеширом. Прошао је поред дрвета. Баш тамо где је дан раније била његова сенка. Фотограф више није могао да пронађе разумно објашњење. Неколико дана касније затворио је свеску.

И више никада није покушавао да реши мистерију.

Само је наставио да фотографише. Људе. Улице. Живот.

Као и раније.

После његове смрти породица је пронашла стару кутију са негативима. И свеску. На последњој страници стајала је кратка белешка. Написана дрхтавом руком: „Ако сенке знају где ће бити сутра, можда време није онакво каквим га замишљамо.“

Свеска је нестала негде током година. Нико не зна где је завршила. Али стари фотографи у Младеновцу и данас понекад погледају снимак два пута.

За сваки случај.

Јер никад не знаш шта ће се на фотографији појавити дан пре него што се догоди.

(М. Г. и АИ)

У корак са временом

Шта ВИ може, а шта не може

ВИ може да саветује - али ко одлучује?

Последња реч ипак мора бити наша

Све чешће од вештачке интелигенције не тражимо само информацију. Питамо је и шта да урадимо. Који телефон да купим? Да ли да прихватим понуду за посао? Како да решим неспоразум са пријатељем? Да ли да поправљам стари рачунар или купим нови? Чак и: шта бих ја урадио на твом месту? ВИ уме да упореди могућности, наведе предности и недостатке и укаже на нешто што нам можда није пало на памет. Управо зато може бити веома добар саветник.

Али саветник није онај који доноси одлуку.

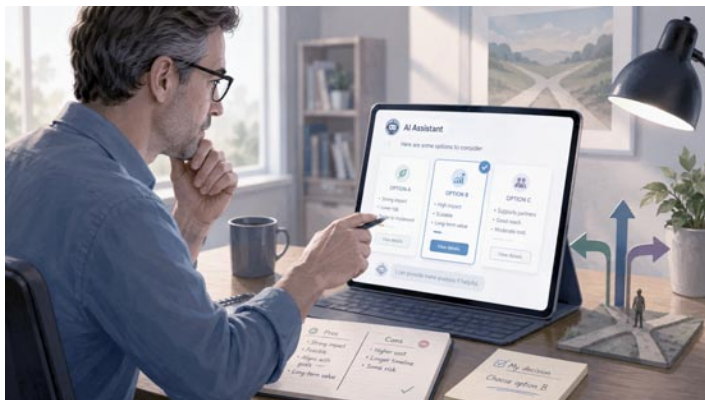
Вештачка интелигенција не живи наш живот. Она не зна све оно што ми знамо о себи, породици, послу, новцу, здрављу и околностима у којима се налазимо — осим онога што смо јој сами рекли. А и када јој много тога објаснимо, она не осећа последице избора који направимо. Зато је боље питати: „Које су предности и мане ове одлуке?“ него: „Одлучи уместо мене.“

Добро је затражити и више могућности. На пример: „Покажи ми три решења — најјефтиније, најсигурније и оно које би било најбоље на дуже стазе.“ Тада ВИ постаје оно што треба да буде: помоћ при размишљању.

Посебно је важно бити опрезан када одлука може имати озбиљне последице. Код здравља, новца, права или великих животних промена, ВИ може помоћи да припремимо питања и разумемо могућности, али не сме заменити лекара, стручњака или човека који добро познаје конкретан случај. Постоји још једна опасност. Када нам ВИ каже управо оно што смо желели да чујемо, лако је прихватити њен одговор као потврду да смо већ били у праву. Зато понекад треба урадити супротно и питати: „Наведи разлоге због којих моја идеја можда није добра.“

Та једна реченица може бити драгоценција од десет похвала. Најбољи однос човека и вештачке интелигенције зато није онај у којем машина одлучује уместо нас. Најбољи је онај у којем нам помаже да видимо више, разумемо боље и донесемо промишљенију одлуку.

ВИ може да предложи. Може да упозори. Може да упореди. Али када дође време да се каже „**ово бирам**“ — та реч мора остати наша.

Припремили: Слободан Сјанковић Лицко и ChatGPT-5.6

Пријави место узнемиравања или најада, потпуно анонимно:

SafeSteps је у функцији

Платформа SafeSteps омогућава женама у Србији да анонимно пријаве искуства насиља и несигурности у јавним просторима, чиме се унапређује безбедност.

Од 17. августа је у Србији доступна платформа SafeSteps која омогућава грађанима да потпуно анонимно обележе места на којима су доживели вербално или физичко насиље, дискриминацију или се нису осећали безбедно.

Платформа бележи свакодневна искуства жена са осећајем несигурности у јавним просторима широм Србије. „Промена руте до куће, избегавање слабо осветљене улице, молба да вас неко отпусти или порука 'Стигла сам безбедно' је за многе жене и девојке у Србији свакодневна навика. Таква искуства често остају невидљива јер се ретко званично пријављују. SafeSteps је настао како би то променио, претварајући појединачне приче у заједничко искуство које може помоћи заједницама да боље разумеју изазове безбедности и стварају квалитетније јавне просторе за све”, наводи се у саопштењу и додаје: „Када страх постане део свакодневног кретања за многе жене и девојке безбедност није само питање физичке заштите. Она утиче на њихову слободу кретања, изборе које доносе и могућност да равноправно учествују у јавном животу”.

Омладина ЈАЗАС Нови Сад покренула је SafeSteps, оквиру програма Digital Spark, уз подршку Metamorphosis Foundation и CIVICUS, а на платформи се не остављају лични подаци, није потребна регистрација и не постоји могућност идентификовања корисника, па се само прикупљају информације о локацији и врсти искуства.

„SafeSteps је развијен као платформа грађанске технологије која женама омогућава да анонимно поделе своја искуства несигурности у јавним просторима. Кроз једноставан и безбедан дигитални алат кориснице могу да означе места на којима су се осећале несигурно, опишу шта се догодило и допринесу стварању заједничке мапе безбедносних изазова. Идеја SafeSteps-а је једноставна: једна прича може остати нечујна, али стотине прича могу открити образац. Када се анонимна искуства обједине, она постају подаци које креира сама заједница. Такви подаци могу помоћи организацијама цивилног друштва, локалним самоуправама и доносиоцима одлука да боље разумеју изазове са којима се жене свакодневно суочавају и да развијају мере засноване на стварним искуствима”, наводи се у саопштењу и додаје:

„SafeSteps не тражи од жена да се пажљивије прилагођавају небезбедном окружењу. Напротив, поставља другачије питање: како наши градови, институције и заједнице могу постати одговорнији и безбеднији за све? Платформа је развијена по принципу привацау by design (заштита приватности од самог почетка развоја система). Заштита приватности није додатна функционалност, већ темељ саме технологије.

SafeSteps прикупља искључиво неопходне информације, омогућава потпуно анонимно учешће и штити идентитет својих корисника”. Прикупљени подаци могу помоћи у препознавању простора који захтевају додатну пажњу, унапређењу јавне инфраструктуре, креирању препорука за локалне самоуправе и институције, као и развоју јавних политика заснованих на стварним искуствима грађана.

Млади се суочавају са осећајем несигурности

„У Србији се ово питање не може посматрати одвојено од ширег друштвеног положаја жена и младих. Извештаји Кровне организације младих Србије (КОМС) показују да се велики број младих суочава са осећајем несигурности, опадањем поверења у институције и ограниченим могућностима да смислено учествују у доношењу одлука које утичу на њихове животе.

Извештаји такође бележе забрињавајуће примере притисака, претњи и безбедносних ризика са којима се суочавају млади активисти и активисткиње који јавно заговарају друштвене промене. Истовремено, извештаји Повереника за заштиту равноправности указују да родно заснована дискриминација и неједнако поступање и даље представљају озбиљне изазове у српском друштву, утичући на жене и девојке у различитим аспектима њиховог свакодневног живота”.

Многи се и данас, у 21. веку, прибојавају да пријаве застрашивање или узнемиравање. Многи страхују од осуде, неки сматрају да њихово искуство неће бити озбиљно схваћено и довести до било какве промене, а неки пак да њихово искуство није довољно озбиљно да би било важно.

„SafeSteps почиње једним кораком – одлуком да чујемо друге. Јер сваки безбеднији град настаје оног тренутка када нечији глас буде уважен”, додаје се на крају саопштења.

SafeSteps

Означи место где си се осећала несигурно

Потпуно анонимно.
Без регистрације.
Без личних података.

Помози да градови буду безбеднији за све.

Платформа за бележење искустава насиља, узнемиравања и дискриминације у јавном простору

- БОЉА РАСВЕТА**
Видљивост доноси безбедност.
- БЕЗБЕДНИЈЕ УЛИЦЕ**
Сваки извештај мења простор.
- СВЕСНА ЗАЈЕДНИЦА**
Заједно грађимо културу поштовања.
- ТВОЈ ГЛАС. ТВОЈА ЗАШТИТА.**
Анонимно је. Безбедно је. Утиче.

Произвођач треба да поправи неисправну веш машину или да продужи гаранцију:

Нова правила штите потрошаче

Често се догађа да је исплативије да се баци покварен или исправан производ и купи нови него да се замајавамо поправкама. Међутим, тако се стварају огромне количине отпада, а потрошачи храбре да неконтролисано купују артикле који им можда и нису били толико потребни. Такође, ресурси се све више троше.

На нивоу Европске уније (вероватно и у Србији) би то требало да се промени. Од 31. јула 2026. године су на снази нова правила уз помоћ којих је могуће продужити животни век производа и успоставити систем који предност даје поправци, а не куповини. Нова правила односиће се на кућне и електронске уређаје, попут веш-машина, усисивача, мобилних телефона, таблета и других производа. Очекује се да ће нови режим донети уштеде потрошачима, подстаћи циркуларну економију и допринети циљевима одрживе потрошње.

Нова правила доносе бројне користи: - потрошачи имају право да захтевају од произвођача да поправе производе који се, према прописима ЕУ, технички могу поправити. Осим тога, поправка ће морати да буде бесплатна или обављена по разумној цени и у разумном року, како би се подстакло поправљање производа; продужава се законска гаранција производа за најмање 12 месеци; произвођачи се обавезују да ће пружити лако доступне информације о сервисима за поправку, као и приступ резервним деловима по разумној цени.

Очекује се да ће нова правила у ЕУ донети 4,8 милијарди евра додатног раста и инвестиција. Нова европска онлајн платформа за поправке, која би требало да почне да ради 2027. године, омогућиће потрошачима да лакше пронађу одговарајуће сервисере.

Важне су и ознаке о правима и гаранцијама

Европске директиве желе да обезбеде боље информисање потрошача широм ЕУ о њиховим правима и гаранцијама које нуде компаније. Под тим се подразумева обавештење којим се потрошачи подсећају на њихова права у оквиру законске гаранције, а треба да буде истакнуто на видљивом месту у свим продавницама, како физичким тако и онлајн. На пример, у продавници може бити постављено на упечатљив начин на зиду или поред касе, док ће се код онлајн продаје појављивати као општи подсетник на интернет страници трговца који продаје робу.

Обавештење објашњава да сви потрошачи имају право на законску гаранцију од најмање две године за производе који се продају у ЕУ, док неке земље имају и дужи период.

Када потрошач, на пример, добије производ који не функционише како би требало, продавац је дужан да обезбеди бесплатну поправку или замену производа. У неким случајевима потрошач може имати право и на снижење цене или потпуни повраћај новца. Нова ознака **ЕУ ГАРАН** је намењена произвођачима који одлуче да потрошачима понуде добровољну комерцијалну гаранцију за одређени производ, без додатних трошкова. Гаранција мора да обухвата цео производ, а не само његов део, и да важи дуже од две године.

ЕУ право зашито

Заштита Андроид уређаја

Годинама је заштита Андроид уређаја била прилично пасивна и ослањала се углавном на основне мере – од скривања ПИН кода и избегавања очигледних лозинки, до накнадног праћења локације.

Међутим, Google је у новије верзије оперативног система (Андроид 10 и новије) кроз Google Play сервисе уградио паметни пакет заштите покретан вештачком интелигенцијом, који реагује превентивно и знатно отежава посао крадљивцима.

Најважнија новост јесте Theft Detection Lock, опција која помоћу сензора покрета и АИ паметно препознаје да вам је телефон истргнут из руке и тренутно закључава екран. Чак и ако лопов извуче СИМ картицу или укључи авионски режим како би прекинуо интернет везу, функција Offline Device Lock аутоматски покреће одбројавање и у кратком року закључава телефон без потребе за мрежном повезаношћу.

Да бисте активирали ове опције, у зависности од модела идите на Settings > Security > Privacy > Theft Protection (код Samsunga: Settings > Security and Privacy > Lost Device Protection -Theft Protection). Прво укључите детекцију крађе која реагује на нагле покрете, а потом и опцију ван-мрежног закључавања. Трећи кључни корак је активација Remote Lock опције, која вам омогућава да са било ког прегледача на адреси:

android.com/lock (<https://android.com/lock> закључате телефон уносећи само свој број телефона.

Какво време буде на Преображење икакво ће бити и јесен

Преображење Господње, које Српска православна црква обележава сваке године 19. августа, осим бројних обичаја прати и старо народно веровање везано за временске прилике. У народу се говорило да се на овај велики празник „Преображавају и јора и вода“, односно да од Преображења природа полако почиње да најављује крај лета. За 19. август везује се и веровање да време на Преображење може да наговести каква ће бити предстојећа јесен. Сунчан и топао празник, према народном тумачењу, наговештавао је лепу и топлу јесен, док су киша и хладније време сматрани најавом ранијег захлађења.

**АКО TI FALI UZBUĐENJE,
POVUCI MAŠKU ZA REP.**

BATALI KLAĐENJE.

Обука паса (28)

Шта да радимо кад штене неће да дође до нас и игнорише наш позив? Сваки долазак штенета до нас за њега мора да буде веома пријатан догађај. И награђен! У супротном, то ће за њега постати досадно и оно ће бити незаинтересовано за доласке и наше позиве. Међутим, како је долазак пса на позив једна од основних вежби на ово морате да обратите посебну пажњу. Зато будимо на опрезу и анализирајмо, па евентуално и исправимо наше понашање током вежбе. Пре свега, морамо да знамо да штене треба да позовемо само у погодном тренутку. Шта то значи? То значи да треба да га позовемо онда када његова пажња није скрајнута на игру, неку страну особу, животињу или слично. О томе треба водити рачуна. Ипак, да бисмо му скренули пажњу на себе за време ове вежбе битиће довољно да плеснемо рукама или направимо неки други звук којег ће бити необичан за штене. То ће га заинтересовати па и изненадити. Јер свако па и најмање изненађење побудује пажњу сваком живом бићу. Иако смо рекли да свако штенетово прилажење треба да буде на добровољној основи (која и јесте важна у обуци) ово не треба схватити као да штенету треба допустити да ради шта и како хоће. Без одмерене озбиљности нећемо имати никаквог успеха у васпитавању нашег пса. Зато, већ од почетка вежбања будимо упорни, доследни и стрпљиви са штенетом. И инсистирајмо на успешности сваке, па и ове вежбе. И знајмо да резултати у обуци, поготову младог пса никада не долазе преко ноћи. Како да научимо пса да иде уз леву ногу? Наредни корак јесте да научимо нашег пса да на поводнику весело иде уз нашу леву ногу тако да десна палка пса буде паралелна са нашим левим коленом. Оваква присна пратња мора бити и при разним брзинама хода и при окретима и то на потпуно лабавом поводнику. Али, томе га нећемо брзо и лако научити. Како се пас учи томе? Кренимо са псом, као и обично, у шетњу. Стаavimo му „давилицу“ и закачимо на поводац који је дуг бар метар и по. Одше-тајмо весело са „питомцем“ до места где мислимо да вежбамо ову радњу. Када стигнемо на жељено место пустимо пса да се, десетак минута, слободно упозна са тереном који би требало да буде миран и без велике гужве јер би то могло да му одвлачи пажњу. После његовог упознавања са тереном и кратког одмора, позовимо пса и прикопчајмо му поводник. Крај поводника држимо у десној и провучимо кроз длан леве руке и поставимо га уз леву ногу. У почетку, поводник држимо прилично кратко. Пре него што кренемо, левом руком чешкајмо по глави и помилујмо пса изговарајући топло његово име. Тиме везујемо пса за себе и он ће осетити радост што је са нама. Сад, кад је пас са наше леве стране, кренимо нормалним ходом и, позивајући га по имену, изговоримо тихим или одлучним гласом наредбу К НОЗИ или ПОРЕД или ХОДИ. Изаберимо једну од ових гласовних наредби и потом, током вежбања, па и касније, користимо искључиво само њу (при вежбању никад не треба vikати нити команду издавати псугласно – прим. аут). Визуелни знак за ову команду треба да буде лагани удар левим дланом по бутини. У исто време или секунд после гласовне команде, повуцимо благо поводац ка нашој левој нози. Док ходамо, водимо рачуна да су глава и груди пса отприлике у равни нашег колена. При вођењу пса, док га овоме учимо, поводник треба да буде затегнут и кратко придржаван јер ће пас тежити да вучењем напред или натраг избегне овај „окон“. Ако пас пожурни или успори, повуцимо благо поводник и изговоримо поново гласовну команду. Похвалимо га увек издашно када се исправити и поново буде у првобитном, жељеном положају. Кад почнемо са вежбањем кренимо лаганим кораком и ускладимо га са корацима пса тако да он неприметно, заправо, дође у став који желимо. Кад год можемо помилујмо пса по глави и понавимо гласовну команду. На почетку ова вежба би требало да траје кратко. Како пас буде напредовао вежбу временски продужавајмо. Не заборавимо да после сваке успешне сесије вежбе похвалимо пса и пустимо га да се мало одмори и истрчи слободно по терену где вежбате. Када пас буде научио радњу, онда можемо почети са окретима за 90 и 180 степени. Циљ је да нам пас иде уз ногу и када није на поводнику. Запамтимо: сваки пут када пса учимо новим радњама или обнављамо старе, нађимо времена и до се мало поиграмо са њим. Тако му часови обуке (које можете саопштити са 15 минута на пола сата) неће представљати терет, већ ће их повезати са игром, нечим пријатним.

(Наставиће се)

Душан Мариновић www.natura.rs

На данашњи дан, 21. август:

1690. - Аустријски цар Леополд I донео је указ, познат као „Привилегиј“ којим су Срби на територији Аустрије добили одредјене повластице. „Привилегиј“ је гарантовао слободу вере и право избора архиепископа и других свештеника.

1780. - Rođen je slovenački slavista Jernej Bartol Kopitar. Za srpsku kulturu značajan je kao zaštitnik Vuka Stefanovića Karačića kojeg je podstakao da skuplja narodne umotvorine i da napiše gramatiku i rečnik srpskog jezika.

1941. - Умро је Рабиндранат Тагоре индијски писац и филозоф, добитник Нобелове награде за књижевност 1913.

1958. - Умро је српски композитор и диригент Стеван Христић, један од оснивача Музичке академије у Београду, шеф Београдске филхармоније, диригент у Народном позоришту, директор Опере, члан Српске академије наука и уметности.

1968. - Трупe чланица Варшавског пакта, изузев Румуније, окупирале су Чехословачку. Око 200.000 војника заузело је све значајне пунктове у земљи. Тиме је угушено „Прашко пролеће“, покушај Комунистичке партије ЧССР са Александром Дубчеком на челу да реформише систем.

1991. – Маса демонстраната сукобила се у Москви са специјалним јединицама које су напаале зграду руског парламента. Након 60 сати проведених у кућном притвору на Криму, совјетски председник Михаил Горбачов вратио се у Москву и преузео контролу над државом.

1991. - Летонија је прогласила независност од Совјетског Савеза.

1991. - Хрватске власти почеле су блокаду касарни ЈНА у Хрватској и ускратиле им снабдевање струјом, храном и водом. У наредним данима ескалирали су сукоби ЈНА и хрватске војске у многим деловима Хрватске.

1993. – Мировне снаге УН ушле су, први пут након два месеца, у муслимански део Мостара (БиХ), где су затекле 55.000 људи на ивици глади. Борбе хрватских и муслиманских снага у Мостару почеле су у мају 1993. године.

1999. - Начелник Генералштаба Војске Југославије генерал армије Драгољуб Ојданић изјавио је да су у агресији НАТО-а на СР Југославију животе изгубила 524 припадника ВЈ, а да се 37 воде као нестали.

2002. - Некада најтраженији palestinski terorista na svetu, Abu Nidal, izvršio je samoubistvo u Iraku, gde je ilegalno boravio.

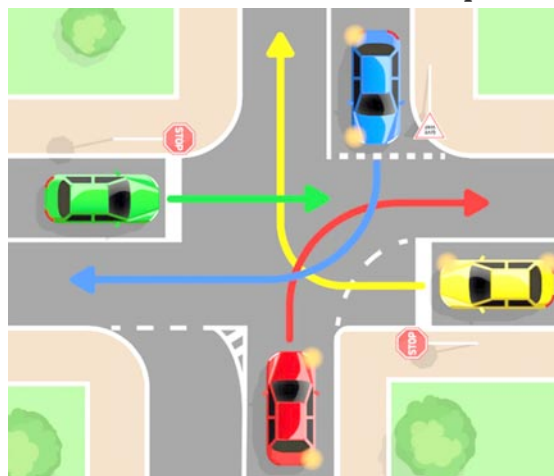
2005. - Бивши пољски председник генерал Војтех Јарузелски извинио се, први пут после готово четири деценије, што је наредио пољским војницима да учествују у интервенцији Варшавског пакта у Чехословачкој 1968. године.

2013. - Амерички војник Бредли Менинг осуђен је на 35 година затвора пред војним судом САД, због одавања војних и дипломатских тајни сајту Вики-ликс.

2015. - Словеначки бенд Лајбах завршио је посету Северној Кореји одржавши два концерта који су били први концерти неке „западњачке“ групе у тој затвореној комунистичкој држави.

M. G.

Мозгалица за возаче - Ко има предност?

правни иницијативи распоређује по локацијама раскрсницама где је правен, зелени, жути, жутосмеђи и црвени знак „Остала возила су сачењена са знаковима предности“ или „тако да морају да дају предност возилима са десне стране. Дакле, жутим мора да пропусти плавог, а плави мора да пропусти зеленог.

СПОРТ

Извучени парови Општинског фудбалског првенства Младеновца

Одржана је седница Извршног одбора ФСО Младеновац на којој су усвојене одлуке одбора за хитна питања од 20. јуна и 15. јула, које се односе на напредовање делегата на листе ФСБ и пропозиције Општинске лиге 2026/27.

Разговарало се и о предложеном новом формату Мајског турнира. Недавно је тим поводом одржан састанак чelnика ФСБ са представницима савеза приградских београдских општина.

Након Извршног одбора одржан је састанак Извршног одбора и комесара са клубовима који ће се у наредној сезони такмичити у Општинској лиги Младеновца.

Извучени су бројеви и парови за такмичење од 2026/27. У првом колу састају се: Борац – Село Младеновац, Слога (Границе) – Ковачевац 1956, Напредак (Међулужје) – Космајац (Кораћница, Шума-дија 1962 (Јагњило) – Влашка, Рабровац 1946 – Иванча и Дубона – Марковац.

Ватерполо

Михајло Јанковић освајач бронзане медаље на Светском првенству у ватерполу за узраст до 16 година

Младеновац нема ватерполо клуб, али има овајача бронзане медаље на планетарном првенству у конкуренцији кадета. Михајло Јанковић, члан ВК Партизан, ученик спортског одељења Гимназије – Младеновац (одељења II/3) чији је разредни старешина Марија Мајсторовић-Гајић, био је део националног тима који је на недавно одржаном СП одржаном у Загребу заузео треће место.

Младе наде српског ватерполо и Михајло Јанковић освојили су медаљу у драматичној утакмици савладавши после петераца вршњаке из САД резултатом 13:11 (у регуларном току 9:9).

Одрастао у спортској породици, син ватерполо тренера Марка Јанковића који дужи низ година ради са млађим селекцијама како ВК Партизан тако и других клубова са интернационалним искуством, крунисао је свој рад бронзаним одличјем на Светском првенству одржаном од 3. до 9. августа у Загребу.

- Било је предивно, велики успех и изузетно напето- рекао нам је Михајло. Васпитан да се не понесе у успеху него да је приоритет надоградити таленат – млади Јанковић је истакао: Медаља је стигла као резултат упорности и посвећености ватерполу. Тренирам од седме године, уз велику подршку родитеља. Дешава се да имам месечно ве-

лики број тренинга, али није ми било тешко да путујем аутобусом на релацији Младеновац – Београд и често се враћам касно са тренинга, а да ме сутра очекују школске обавезе. Рекло би се да Михајло има урођен спортски ген и самодисциплину коју је наследио од оца, али и његов деда по мајци Марији је Драгослав Лола Јовановић, познати младеновачки фудбалски тренер који је између осталих клубова предводио и ОФК Младеновац у друголигашкој конкуренцији и радио са млађим узрастима.

Рвање

Премијер серије у рвању на песку

У Ваљеву је одржано финале премијер серије Србије у рвању на песку. У екипном пласману прво место и победник је екипа Змајева из Петровца на Млави.

У саставу екипе Змајева су били Милош Питулић и Душан Каменов. Такмичење се одвијало у четири тежинске категорије и то у 70кг, 80кг, 90кг и плус 90кг. Такмичење се одвијало по UWW правилима и пет екипа је био систем свако са сваким.

Змајеви су забележили три победе и један нерешен меч. Пре овог завршног турнира одржана су још два турнира у Зрењанину и на Ади Циганлији у Београду. Победници су поред медаља и пехара добили и победнички прстен. Подршку и помоћ Змајевима, пружио је и тренер рвачког клуба Геца Сретеновић.

Светско првенство у народном рвању

У главном граду Турске, Анкари одржано је светско првенство у народном рвању тзв. Куреш, где су такмичари обучени у панталонама до колена а борба траје док се противник не обори на леђа. Такмичење се одржава на стадиону и борбе се одвијају на трави.

На првенству је учествовало преко хиљаду бораца из 24 земље. Наши такмичари, иначе првотимци рвачког клуба „Геца“ Касим и Јусуф Садикај су показали одличне борбе, мада нису успели да дођу до медаље. Једна борба Касима трајала је чак 12 минута и где је успео да дође до победе.

Екипу су водили тренери Ислам Садикај и Игор Марковић. Иако нису освојили медаље треба нагласити да је ово велики успех и велико искуство за наше такмичаре. Одржано такмичење је у организацији светске рвачке организације као неолимпијски спорт.

